

DẠNG 3: ĐẠO HÀM VÀ CÁC BÀI TOÁN GIẢI PT, BPT

Câu 1. Cho hàm số $y = x^3 - 3x^2 - 9x - 5$. Phương trình $y' = 0$ có nghiệm là:

- A. $\{-1; 2\}$.   B. $\{-1; 3\}$.   C. $\{0; 4\}$.   D. $\{1; 2\}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn B.

$$\text{Ta có : } y' = 3x^2 - 6x - 9$$

$$y' = 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 6x - 9 = 0 \Leftrightarrow x = -1; x = 3.$$

Câu 2. Cho hàm số $f(x) = k\sqrt[3]{x} + \sqrt{x}$ ($k \in \mathbb{R}$). Để $f'(1) = \frac{3}{2}$ thì ta chọn:

- A. $k = 1$.   B. $k = -3$.   C. $k = 3$.   D. $k = \frac{9}{2}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C.

$$\text{Ta có: } f(x) = k\sqrt[3]{x} + \sqrt{x} \Rightarrow f'(x) = (k\sqrt[3]{x} + \sqrt{x})' = k(\sqrt[3]{x})' + (\sqrt{x})'$$

$$\text{Đặt } y = \sqrt[3]{x} \Rightarrow y^3 = x \Rightarrow 3y^2 y' = 1 \Rightarrow y' = \frac{1}{3y^2} = \frac{1}{3(\sqrt[3]{x})^2}.$$

$$f'(x) = k(\sqrt[3]{x})' + (\sqrt{x})' = \frac{k}{3(\sqrt[3]{x})^2} + \frac{1}{2\sqrt{x}}. \text{ Vậy để } f'(1) = \frac{3}{2} \text{ thì } \frac{k}{3} + \frac{1}{2} = \frac{3}{2} \Rightarrow k = 3.$$

Câu 3. Cho hàm số $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 2\sqrt{2}x^2 + 8x - 1$. Tập hợp những giá trị của x để $f'(x) = 0$ là:

- A. $\{-2\sqrt{2}\}$.   B. $\{2; \sqrt{2}\}$.   C. $\{-4\sqrt{2}\}$.   D. $\{2\sqrt{2}\}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn D

$$\text{Ta có } f'(x) = x^2 - 4\sqrt{2}x + 8$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 4\sqrt{2}x + 8 = 0 \Leftrightarrow x = 2\sqrt{2}.$$

Câu 4. Cho hàm số $y = 4x - \sqrt{x}$. Nghiệm của phương trình $y' = 0$ là

- A. $x = \frac{1}{8}$.   B. $x = \sqrt{\frac{1}{8}}$.   C. $x = \frac{1}{64}$.   D. $x = -\frac{1}{64}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C

$$y' = 4 - \frac{1}{2\sqrt{x}}$$

$$y' = 0 \Leftrightarrow 4 - \frac{1}{2\sqrt{x}} = 0 \Leftrightarrow 8\sqrt{x} - 1 = 0 \Leftrightarrow \sqrt{x} = \frac{1}{8} \Rightarrow x = \frac{1}{64}.$$

Câu 5. Cho hàm số $y = -4x^3 + 4x$. Để $y' \geq 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây ?

A. $[-\sqrt{3}; \sqrt{3}]$.

B. $\left[-\frac{1}{\sqrt{3}}; \frac{1}{\sqrt{3}}\right]$.

C. $(-\infty; -\sqrt{3}] \cup [\sqrt{3}; +\infty)$.

D. $\left(-\infty; -\frac{1}{\sqrt{3}}\right] \cup \left[\frac{1}{\sqrt{3}}; +\infty\right)$.

Hướng dẫn giải:

Chọn B

Ta có $y = -4x^3 + 4x \Rightarrow y' = -12x^2 + 4$.

Nên $y' \geq 0 \Leftrightarrow -12x^2 + 4 \geq 0 \Leftrightarrow x \in \left[-\frac{1}{\sqrt{3}}; \frac{1}{\sqrt{3}}\right]$.

Câu 6. $f'(x) \geq 0$ với $f(x) = 2x^3 - 3x^2 + 1$

A. $\begin{cases} x \leq 0 \\ x \geq 1 \end{cases}$

B. $x \leq 1$

C. $x \geq 0$

D. $0 \leq x \leq 1$

Hướng dẫn giải:

Chọn A

TXĐ: $D = \mathbb{R}$

Ta có: $f'(x) = 6x^2 - 6x$, suy ra $f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq 0 \\ x \geq 1 \end{cases}$

Câu 7. $f'(x) < 0$ với $f(x) = -2x^4 + 4x^2 + 1$

A. $\begin{cases} -1 < x < 0 \\ x > 1 \end{cases}$

B. $-1 < x < 0$

C. $x > 1$

D. $x < 0$

Hướng dẫn giải:

Chọn A

TXĐ: $D = \mathbb{R}$

Ta có: $f'(x) = -8x^3 + 8x$, suy ra $f'(x) < 0 \Leftrightarrow \begin{cases} -1 < x < 0 \\ x > 1 \end{cases}$

Câu 8. Cho hàm số $y = -3x^3 + 25$. Các nghiệm của phương trình $y' = 0$ là.

A. $x = \pm \frac{5}{3}$.

B. $x = \pm \frac{3}{5}$.

C. $x = 0$.

D. $x = \pm 5$.

Hướng dẫn giải:

Chọn A

Ta có: $y' = -9x^2 + 25$

$y' = 0 \Leftrightarrow -9x^2 + 25 = 0 \Leftrightarrow x = \pm \frac{5}{3}$.

Câu 9. Cho hàm số $y = 2x^3 - 3x^2 - 5$. Các nghiệm của phương trình $y' = 0$ là

A. $x = \pm 1$.

B. $x = -1 \vee x = \frac{5}{2}$.

C. $x = -\frac{5}{2} \vee x = 1$.

D. $x = 0 \vee x = 1$.

Hướng dẫn giải:

Chọn D.

$$y' = 6x^2 - 6x \Rightarrow y' = 0 \Leftrightarrow 6x^2 - 6x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases}.$$

Câu 10. Cho hàm số $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$. Tập nghiệm của phương trình $f'(x) = 0$ là

- A. $\{0\}$.   B. $\mathbb{R}$.   C. $\mathbb{R} \setminus \{0\}$.   D. $\emptyset$.

Hướng dẫn giải:

Chọn A.

$$f'(x) = \frac{2x(x^2 + 1) - 2x(x^2 - 1)}{(x^2 + 1)^2} = \frac{4x}{(x^2 + 1)} \Rightarrow f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0.$$

Câu 11. Cho hàm số $f(x) = \frac{x^3}{x - 1}$. Tập nghiệm của phương trình $f'(x) = 0$ là

- A. $\left\{0; \frac{2}{3}\right\}$.   B. $\left\{-\frac{2}{3}; 0\right\}$.   C. $\left\{0; \frac{3}{2}\right\}$.   D. $\left\{-\frac{3}{2}; 0\right\}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C.

$$\text{Ta có } f'(x) = \left(\frac{x^3}{x-1}\right)' = \frac{3x^2(x-1) - x^3}{(x-1)^2} = \frac{2x^3 - 3x^2}{(x-1)^2} \Rightarrow f'(x) = 0 \Leftrightarrow 2x^3 - 3x^2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \frac{3}{2} \end{cases}$$

Câu 12. Tìm số $f(x) = x^3 - 3x^2 + 1$. Đạo hàm của hàm số $f(x)$ âm khi và chỉ khi.

- A. $0 < x < 2$.   B. $x < 1$.   C. $x < 0$ hoặc $x > 1$.   D. $x < 0$ hoặc $x > 2$.

Hướng dẫn giải:

Chọn A

$$\text{Ta có: } f'(x) = 3x^2 - 6x.$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 6x < 0 \Leftrightarrow 0 < x < 2.$$

Câu 13. Cho hàm số $y = -2\sqrt{x} + 3x$. Để $y' > 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây?

- A. $(-\infty; +\infty)$.   B. $\left(-\infty; \frac{1}{9}\right)$.   C. $\left(\frac{1}{9}; +\infty\right)$.   D. $\emptyset$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C.

$$y = -2\sqrt{x} + 3x \Rightarrow y' = 3 - \frac{1}{\sqrt{x}}; y' > 0 \Leftrightarrow 3 - \frac{1}{\sqrt{x}} > 0 \Leftrightarrow \sqrt{x} > \frac{1}{3} \Rightarrow x > \frac{1}{9}.$$

Câu 14. Cho hàm số $y = (2x^2 + 1)^3$. Để $y' \geq 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây?

- A. $\emptyset$.   B. $(-\infty; 0]$.   C. $[0; +\infty)$.   D. $\mathbb{R}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C.

$$y = (2x^2 + 1)^3 \Rightarrow y' = 12x(2x^2 + 1)^2 \Rightarrow y' \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 0$$

Câu 15. Cho hàm số $y = \sqrt{4x^2 + 1}$. Để $y' \leq 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây?

- A. $\emptyset$.   B. $(-\infty; 0)$.   C. $(0; +\infty)$.   D. $(-\infty; 0]$.

Hướng dẫn giải:

Chọn D.

$$y = \sqrt{4x^2 + 1} \Rightarrow y' = \frac{4x}{\sqrt{4x^2 + 1}} \Rightarrow y' \leq 0 \Leftrightarrow x \leq 0$$

Câu 16. Cho hàm số $y = \frac{3}{1-x}$. Để $y' < 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây?

- A. 1.   B. 3.   C. $\emptyset$.   D. $\mathbb{R}$.

Hướng dẫn giải:

Chọn C.

Tập xác định $D = \mathbb{R} \setminus \{1\}$.

$$y' = \frac{3}{(1-x)^2} > 0 \forall x \in D.$$

Câu 17. Cho hàm số $f(x) = \frac{1-3x+x^2}{x-1}$. Tập nghiệm của bất phương trình $f'(x) > 0$ là

- A. $\mathbb{R} \setminus \{1\}$.   B. $\emptyset$.   C. $(1; +\infty)$.   D. $\mathbb{R}$.

Hướng dẫn giải:

Đáp án A

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{1-3x+x^2}{x-1} \right)' \\ &= \frac{(1-3x+x^2)'(x-1) - (1-3x+x^2)(x-1)'}{(x-1)^2} \\ &= \frac{(-3+2x)(x-1) - (1-3x+x^2)}{(x-1)^2} = \frac{x^2 - 2x + 2}{(x-1)^2} \\ &= \frac{(x-1)^2 + 1}{(x-1)^2} > 0, \forall x \neq 1 \end{aligned}$$

Câu 18. Cho hàm số $y = 3x^3 + x^2 + 1$. Để $y' \leq 0$ thì x nhận các giá trị thuộc tập nào sau đây

- A. $\left[-\frac{2}{9}; 0\right]$.   B. $\left[-\frac{9}{2}; 0\right]$.
C. $\left(-\infty; -\frac{9}{2}\right] \cup [0; +\infty)$.   D. $\left(-\infty; -\frac{2}{9}\right] \cup [0; +\infty)$.

Hướng dẫn giải:

Đáp án A

$$y = 3x^3 + x^2 + 1 \Rightarrow y' = 9x^2 + 2x$$

$$y' \leq 0 \Rightarrow -\frac{2}{9} \leq x \leq 0$$

Câu 19. Cho hàm số $f(x) = \frac{5x-1}{2x}$. Tập nghiệm của bất phương trình $f'(x) < 0$ là

- A. $\emptyset$.   B. $\mathbb{R} \setminus \{0\}$.   C. $(-\infty; 0)$.   D. $(0; +\infty)$.

Hướng dẫn giải:

Lưu ý: Công thức đạo hàm nhanh $\left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)' = \frac{ad-bc}{(cx+d)^2}$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{2}{(2x)^2} < 0: \text{ vô nghiệm.}$$

Chọn A.

Câu 20. $2xf'(x) - f(x) \geq 0$ với $f(x) = x + \sqrt{x^2 + 1}$

- A. $x \geq \frac{1}{\sqrt{3}}$ B. $x > \frac{1}{\sqrt{3}}$ C. $x < \frac{1}{\sqrt{3}}$ D. $x \geq \frac{2}{\sqrt{3}}$

Hướng dẫn giải:

TXĐ: $D = \mathbb{R}$

$$\text{Ta có: } f'(x) = 1 + \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} = \frac{f(x)}{\sqrt{x^2+1}}$$

$$\text{Mặt khác: } f(x) > x + \sqrt{x^2} = x + |x| \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\text{Nên } 2xf'(x) - f(x) \geq 0 \Leftrightarrow \frac{2xf(x)}{\sqrt{x^2+1}} - f(x) \geq 0$$

$$\Leftrightarrow 2x \geq \sqrt{x^2+1} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ 3x^2 \geq 1 \end{cases} \Leftrightarrow x \geq \frac{1}{\sqrt{3}}$$

Câu 21. $f'(x) > 0$ với $f(x) = x + \sqrt{4-x^2}$.

- A. $-2 \leq x \leq \sqrt{2}$ B. $x \leq \sqrt{2}$ C. $-2 \leq x$ D. $x < 0$

Hướng dẫn giải:

TXĐ: $D = [-2; 2]$

$$\text{Ta có: } f'(x) = 1 - \frac{x}{\sqrt{4-x^2}} \Rightarrow f'(x) > 0 \Leftrightarrow \sqrt{4-x^2} > x$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} -2 \leq x < 0 \\ x \geq 0 \\ 4-x^2 > x^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -2 \leq x < 0 \\ 0 \leq x < \sqrt{2} \end{cases} \Leftrightarrow -2 \leq x < \sqrt{2}$$

Câu 22. Cho hàm số $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x+1}$. Tập nghiệm của bất phương trình $f'(x) > 0$ là

A. $(-\infty; 1) \setminus \{-1; 0\}$.

B. $(1; +\infty)$.

C. $(-\infty; 1)$.

D. $(-1; +\infty)$.

Hướng dẫn giải:

Chọn A.

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{-x+1}{2\sqrt{x}\cdot(x+1)^2} > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} -x+1 > 0 \\ x \neq 0 \\ x \neq -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x < 1 \\ x \neq 0 \\ x \neq -1 \end{cases}$$

Câu 23. Cho hàm số $f(x) = \frac{x}{x^3+1}$. Tập nghiệm của bất phương trình $f'(x) \leq 0$ là

A. $\left[-\infty; \sqrt{\frac{1}{2}}\right]$.

B. $\left[\sqrt{\frac{1}{2}}; +\infty\right)$.

C. $\left[-\infty; \sqrt[3]{\frac{1}{2}}\right]$.

D. $\left[\sqrt[3]{\frac{1}{2}}; +\infty\right)$.

Hướng dẫn giải:

Chọn D.

$$f'(x) \leq 0 \Leftrightarrow \frac{-2x^3+1}{(x^3+1)^2} \leq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} -2x^3+1 \leq 0 \\ x \neq -1 \end{cases} \Leftrightarrow x \geq \sqrt[3]{\frac{1}{2}}$$

Câu 24. Cho hàm số $f(x) = 2mx - mx^3$. Số $x=1$ là nghiệm của bất phương trình $f'(x) \leq 1$ khi và chỉ khi:

A. $m \geq 1$.

B. $m \leq -1$.

C. $-1 \leq m \leq 1$.

D. $m \geq -1$.

Hướng dẫn giải:

Chọn D

Có $f(x) = 2mx - mx^3 \Rightarrow f'(x) = 2m - 3mx^2$. Nên $f'(1) \leq 1 \Leftrightarrow 2m - 3m \leq 1 \Leftrightarrow m \geq -1$.

Câu 25. Tìm m để các hàm số $y = (m-1)x^3 - 3(m+2)x^2 - 6(m+2)x + 1$ có $y' \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$

A. $m \geq 3$

B. $m \geq 1$

C. $m \geq 4$

D. $m \geq 4\sqrt{2}$

Hướng dẫn giải:

Chọn C

Ta có: $y' = 3[(m-1)x^2 - 2(m+2)x - 2(m+2)]$

Do đó $y' \geq 0 \Leftrightarrow (m-1)x^2 - 2(m+2)x - 2(m+2) \geq 0$ (1)

• $m=1$ thì (1) $\Leftrightarrow -6x-6 \geq 0 \Leftrightarrow x \leq -1$ nên $m=1$ (loại)

• $m \neq 1$ thì (1) đúng với $\forall x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \begin{cases} a = m-1 > 0 \\ \Delta' \leq 0 \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} m > 1 \\ (m+1)(4-m) \leq 0 \end{cases} \Leftrightarrow m \geq 4$$

Vậy $m \geq 4$ là những giá trị cần tìm.

Câu 26. Tìm m để các hàm số $y = \frac{mx^3}{3} - mx^2 + (3m-1)x + 1$ có $y' \leq 0, \forall x \in \mathbb{R}$.

A. $m \leq \sqrt{2}$

B. $m \leq 2$

C. $m \leq 0$

D. $m < 0$

Hướng dẫn giải:

Chọn C

Ta có: $y' = mx^2 - 2mx + 3m - 1$

Nên $y' \leq 0 \Leftrightarrow mx^2 - 2mx + 3m - 1 \leq 0$ (2)

- $m = 0$ thì (1) trở thành: $-1 \leq 0$ đúng với $\forall x \in \mathbb{R}$
- $m \neq 0$, khi đó (1) đúng với $\forall x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \begin{cases} a = m < 0 \\ \Delta' \leq 0 \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} m < 0 \\ m(1-2m) \leq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m < 0 \\ 1-2m \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow m < 0$$

Vậy $m \leq 0$ là những giá trị cần tìm.

hoc360.net